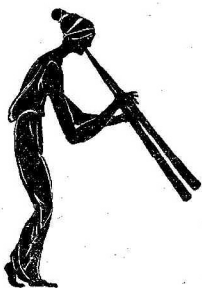

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

Ἡ πτώχῃ εἶναι ἡ Ζάκυνθος ὑπὸ ἔποψιν ἀρχαιολογικὴν, πλουσιωτάτῃ εἶναι ὑπὸ ἔποψιν καλλιτεχνικὴν, καὶ δὴ ζωγραφικὴν.

Ἡ Ζάκυνθος εἶναι μουσεῖον ζωγραφικῆς καὶ ξυλογραφίας. Τὰ ὀνόματα τῶν Δοξαρά, Κουτούζη καὶ Καντούνη ὡς ζωγράφων καὶ κατ' ἐξοχὴν ὡς

ἀγιογράφων εἶναι παγκόσμια, οὐδεὶς δὲ ἐπισκεφθεὶς τὴν Ζάκυνθον δὲν ἐθούμικε τὰς εἰκόνας τοῦ πρώτου εἰς τὴν Φανερωμένην, τὰς εἰκόνας τοῦ δευτέρου εἰς τὸν Ἅγιον Σπυριδῶνα, τοῦ Φλαμπουριάρη εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον καὶ ἄλλαχοῦ καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ τελευταίου εἰς τὴν Εὐαγγελίστριαν, εἰς τοὺς Ἁγίους Πάντας καὶ εἰς πλείστας ἄλλας ἐκκλησίας.

Ὁ Καντούνης ἐφιλοτέχνησε δύο ὥραιους Ἑσταυρωμένους, ὧν ὁ μὲν εἰς σώζεται εἰς τὴν Μητρόπολιν, ὁ δὲ ἕτερος εἰς τὴν Εὐαγγελίστριαν. Ἐκ τῶν ἔργων τῶν ζωγράφων τούτων εὐκόλως πείθεται τις ὅτι ἡ ζωγραφικὴ ἐν Ζακύνθῳ ἀνεπτύχθη καὶ προώδευσε μεγάλως.

Καὶ τῆς Βυζαντινῆς τέχνης ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ζάκυνθος ὥραιας ἀγιογραφίας εἰς πολλὰς ἐκκλησίας.

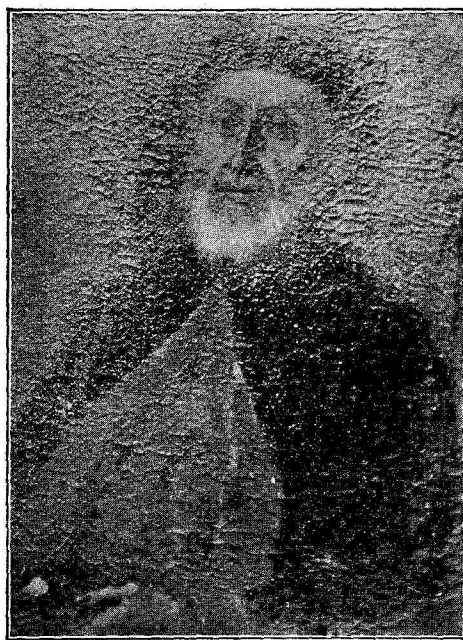

Καντούνης

Ἡ ξυλογραφία ἔφθασεν ἐπίσης εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. Τὸ εἰκονοστάσιον τῆς Φανερωμένης εἶναι ἀριστοτέλειμα τέχνης. Ἀριστούργημα ἐπίσης τέχνης εἶναι καὶ ἡ ἀρχιεπισκοπικὴ ἑδρὰ τῆς Μητροπόλεως καὶ τὰ εἰκονοστάσια διαφόρων ναῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ χρυσοεικὴ ἔκαμιν ἐν τῇ νήσῳ ζηλευτάς ἀληθῶς προσόδους. Περιλάλητα εἶναι τὰ ἀρχαῖα κορδόνια τῆς Ζακύνθου. Εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον

υπάρχει ἀρίστη ἀργυρᾶ εἰκὼν παριστάνουσα τὸν ἅγιον τῆς νήσου προστάτην καὶ περὶ τὰ θάματα αὐτοῦ. Ἡ λάρνοξ αὐτοῦ, τὰ Εὐαγγέλια, καὶ ἄλλα τῆς ἐκκλησίας ταύτης τῆς χρυσοεικῆς τέχνης ἔργα ἀποδεικνύουσιν πόσον ἐν Ζακύνθῳ προώδευσεν ἡ τέχνη αὕτη. Καὶ πλεῖται ἄλλαι ἐκκλησίαι ἔχουσιν ἀργυρᾶς εἰκόνας ἐξόχου τέχνης, καθὼς ἐπίσης καὶ Εὐαγγέλια μὲ ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ ποικίλματα καὶ δίσκους ἀργυροῦς, ἐξόχως ἐργασμένους. Μεταξὺ τῶν χρυσοεικῶν ἐξοχώτερος εἶναι ὁ Γ. Μπάρας, γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Διαμάντης, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἔργα εἶναι πράγματι πολὺ ἔντεχνα.

Κουτούζης

(Κατὰ παλαιὰν αὐτογραφίαν)

Ἐκ τῶν προσόψεων τῶν ἐκκλησιῶν, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ Κυρία τῶν Ἀγγέλων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Γλάδιστωνος. Δυστυχῶς ὁ σεισμός τοῦ 1893 κατέστρεψε τὸ κωδωνοστάσιον. Ἐπειτα ἔρχεται ἡ πρόσψις τοῦ Ναοῦ τῆς Φανερωμένης.

Ἐκ τῶν οἰκιῶν ῥυθμοῦ καλοῦ εἶναι ὀλίγη. Τὴν πρώτην θέσιν κατέχει εἰς τὴν ὁδὸν Ἀνεξαρτησίας οἰκία ἔχουσα τὸν αὐτὸν ῥυθμὸν τῆς προσόψεως τοῦ Ναοῦ τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων. Ἀλλὰ προσόψεις οἰκιῶν ἄλλων εἰκόνων εἶναι ἡ οἰκία Κορυθίου καὶ ἡ οἰκία Ῥώμα πρώην Καροέρ.

Ἡ Ζάκυνθος ἐξεταζομένη ὑπὸ ἔποψιν καλλιτεχνικὴν εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἡ μόνη ἣτις δύναται νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἀναγέννησιν καὶ τὴν πρόοδον τῆς ζωγραφικῆς ἐν Ἑλλάδι. Ἡ Ζάκυνθος εἶναι ἐν τῶν μερῶν τὸ δυνάμενον νὰ ἐπιδείξῃ ὥραϊα ἔργα ξυλογραφικῆς καὶ χρυσοεικῆς. Δύναται τις νὰ εἴπῃ χωρὶς ὑπερβολῆς, ὅτι πολλὰ τῆς Ζακύνθου ἐκκλησίαι εἶναι μικρὰ μουσεῖα καὶ συνεπῶς δύναται τις νὰ δημοσιεύσῃ ὀγκώδη τόμον φέροντα τὸν τίτλον «ἡ καλλιτεχνία ἐν Ζακύνθῳ» βεβίοντα εἰκόνων, θὰ εἶνε δὲ ἡ ὥραιότερα σελὶς τῆς καλλιτεχνίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ